

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

17 De pœnis corporum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

à vermibus corrodi, & perpetuis ignibus cremari; tantaq. foeditate, & abominatione, vt nauseã & horrorem incutere, & mouere possint spectantibus. Proinde quemadmodum in lauto conuiuio nausea est, & horror de stercorebus, hulceribus, semieso & putrefacto hominis foetente cadauere, non dico verbis mentionem facere, sed vel mente sola cogitare: Ita dedignabuntur Beati damnatorum meminisse. Horum miserorum, foetidorum, calamitosorum consuetudine frueris in perpetuum. Si igitur pauperum, mendicorum, & pediculosorum hominum confortium refugis; si infirmos, miseros, & afflictos horres visere: si chirurgi sectiones, carnicum torturas, miserorum vlcera & vulnera, non sine animi dolore & horrore vides: quo animo eris apud hos miseros, quorum dolores, cruciatus, miseriae, & calamitates omnem cogitationem superant?

CAPVT XVII.

DE POENIS CORPORVM.

ACCEDERE propius, & intueri, internoq. sensu percipere, quas miseri sustineant poenas, atq. intellige hanc damnatorum conditionem & vitam esse statum malorum omnium aggregatione perfectum: ibi nihil esse boni, nihil deesse mali; nihil esse eorum, quae velles; nihil deesse eorum quae nolles: nullum membrum, nullam facultatem, nullam potentiam dolore & cruciatu vacuam esse. Desideras, Primum, cibum potumque, & vitae susten-

stentationem; hic fames est continua, & ardētissima sitis, neq. mica panis, neq. guttula aque tota æternitate præbetur, & si forrè cibus aut potus aliquis porrigitur; ignis & sulphur (ait Propheta) pars calicis eorum. Secundò, vestes quæris & ornatum corporis. Hic flamma indueris cum diuite Euangelico, vermibusq. & putredine operieris, iuxta illud; Putredo & vermes hæreditabunt impium. Tertiò, quæris amœnam & laxã habitationē. At sentina omnium sordiũ hîc est, colluuiēsq. omnium spurcitiarũ, angusta singulorum loca, quippe quæ manibus pedibusq.ue, instar fasciculorum colligati, sese mutuo cõprimant. Quartò, ambis honores, sed hic summa confusio, tum ex nuditate, sceditate, iustisq.ue pœnis, quas magna ignominia sustinebis; tum ex memoria peccatorum tuorum, quæ tibi perpetuò ob oculos versabũtur, & cæteris luce clariora erunt; tum ex præsentî cõditione tua, quòd qui filius eras Dei, factus sis abiectissimi dæmonis mancipium. Quintò, gaudes bonis sociis, ciuibus, parentibus, filiis, &c. Hîc dæmones cæteri que miseri erunt tibi carnificina: Dæmones quidem, quòd tibi, cum viueres, ad peccandum fuerint auctores, & nũc sint immaniissimi tui, ac crudelissimi tortores: Cæteri verò damnati, quòd sine vlla cõmiseratione te detestẽtur, te odio prosequantur, tibi pessimè velint. Qui verò tibi peccatorum causam attulerunt, vel quos ipse tu ad peccata induxisti, maiori in te exardescunt odio, conuitiisq.ue, & maledictis

inse-

Psal. 10.

Luca 16.

Eccli. 19.

infectabuntur: Pater filium execrabitur, quod eius locupletandi gratia, bona multa iniuste collegerit, quod inani offensionis metu peccantem non correxerit, quod malo exemplo ad peccandum præiuerit: filius contra cum patre et postulat, summa animi indignatione, de nimia indulgentia, de scandalis, de mala institutione, &c. cuiusmodi colloquiis, odio, maledicentia, furoreque plenis, infernus tota æternitate personabit. Ista, quæso, perpede, dum vtiliter licet, quando alicui quacunque ratione ad peccandum offers occasionem.

Naum 1. pheta Naum de talibus sic habet. Sicut spinæ se inuicem complectuntur: sic conuiuia eorum pariter potantium. Hoc est, qui iucundi fuerunt in poculis & conuiujs socij, qui ad æquales haustus, vel coegerunt, vel inuitarunt, qui mutuas aures obscænis leporibus, & detractionibus oblectauerunt, nunc simul colligati ad instar spinarum, se mutuo pungent, carneque mutuas vorabunt, & dilacerabunt. Sexto, delectaris honesta, faciliq; & grata occupatione: sed, heu, quæ occupationes apud inferos, nihil agere posse, sed in omnibus viribus, atque membris pati debere, & talia pati, qualia nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascenderunt: & ita pati, vt singuli dolores acutè percipiatur, & minorum sensus (quod apud nos fieri solet) à maioribus non impediantur. Sunt quidem inferorum penæ singulæ, supra quam dici aut cogitari potest, acerbæ, sed grauiorū peccatorum penæ sunt grauioræ.

niores, leuiorum leuiores. Nam si leues trāf-
 gressiones & venialia peccata hominū priorū
 purgatoriis ignibus expiantur; dubiū non est,
 quin eorundē ratio sit habenda in hominibus,
 æternis pœnis apud inferos adiudicandis: non
 enim est iustitiæ consentaneū, vt propter ver-
 bum ociosum, risum inanē, distractionē vo-
 luntariā in oratione admissam, aliaq. id genus
 leuiora, repetatur pœnæ ab hominibus iustis,
 & eadē impunita relinquantur in peccatori-
 bus. Igitur, vā illis, qui non modò innumera
 venialia nullo discrimine continenter admit-
 tunt, sed multis etiā mortalibus peccatis quo-
 tidie vitā suā contaminant. Quò pacto ferēt,
 quæso, dolores illos & cruciatus acerbissimos,
 quibus singula peccata mactabuntur? Quò se
 in tanta tormentorum varietate, & atrocitate
 vertent? Quomodo viuent in pœnis magni-
 tudine grauissimis, numero infinitis, duratio-
 ne æternis? Cū quis vno membro in hac vi-
 ta laborat, chiragra in manibus, podagra in
 pedibus, cholica in ventre, dolore dentiū, cal-
 culo, quæ singula acutissimis doloribus homi-
 nē afficiunt: vix ferre potest acerbitatē: Si idē
 omnibus his morbis simul grauissimè confi-
 cteretur, res erit penē intolerabilis; tametsi non
 desint colloquia amicorū, commoditas lecti,
 aliaq. vitæ solatia. In inferno autem, vbi nulla
 pars vel membrū, à tortore vacabit; vbi nulla
 vnquā cōsolatio; vbi pro lecto stratum cādēs,
 pro aère refrigerante, ignis & fœtor suffocās;
 pro amicorum solatio, irrisiones, contumeliæ,
 Q male-

maledicta. Quid facies miser? Oculi isti tui,
 qui modo curiosè huc illuc vagantur, formis
 mulierù fœdè delectantur, nunc alios ad pec-
 catum illiciunt, nunquã, vel dolore peccatorù,
 vel recôdatione passionis Dominicæ lachry-
 mas emittunt: hi tunc præter horridas igni-
 tâsq. tenebras, præter dæmonũ terribiles for-
 mas, præter miserias, & calamitates extremas,
 nihil aspicient, in æternũ, frustra & inaniter
 collachrymantes. Aures istæ quæ nunc lasci-
 uis cantilenis, obscœnis colloquiis, inanibus
 sermonibus, nugis, detractionibus patêt: tunc
 nullã in æternum muticã, nihil quod delectet,
 audient, sed horribilibus dæmonum, totq̃ue
 millium damnatorum clamoribus, eiulatio-
 nibus, blasphemis, maledictis, verberibus,
 tormentis complebuntur. Nihil, præter mise-
 rum væ, væ, illic resonabit. Cogita decẽ homi-
 num millia vno loco contineri, omnes ad ca-
 los vocẽ tollere, miserabiliterq̃. eiulare: Quis
 ferat hunc eiulatum? Hic erit cantus matuti-
 nus, & vespertinus, nocturnusq̃ue & diurnus,
 quo nunquã, nunquã vacuæ erunt aures tuæ.
 Nares tuæ suauitatibus odorum nunc assue-
 tæ, fœtores haurient sulphuris, & sordium to-
 tius mundi simul collectarũ. Cogita te viuum
 aperto ore, naribusq̃. admotis alligatũ huma-
 no cadaueri putido, grauemq̃. odorem illum
 percipere debere, vel in cloaca, recentibus hu-
 manis excrementis plena, ad medium vsq̃ue
 ventrem constitutum (quod sanctos Aphrica-
 nos Martyres passos fuisse scribit Victor)
 emer.

emergere non posse. Grauiores sunt foetores
 inferni, & grauior odor damnatorum corpo-
 rum, quibus tu coniunctus in omnem aeter-
 nitatem adhaerebis. Os verò, quod & sermo-
 ne, & crapula, ebrietateque peccauit: pro
 dulcibus elcis, fame torquebitur, aut in sinthio
 cibabitur atq. potabitur: pro garrulitate, iura-
 mentis, conuitiis, adulationibus, caeterisq. ser-
 monis peccatis, edet clamores continuos, mi-
 seriasq. suas ingenti rugitu deplorabit. Tactus
 deniq. qui varias habuit in vita voluptates, ni-
 hilque duri aut molesti pro Christi nomine
 suisq. peccatis sufferre voluit, grauius etiam
 praeter caeteris sensibus (vt qui per singula corpo-
 ris membra diffusus est) variisque modis ex-
 cruciabitur, igne intolerabili foris & intus ar-
 dente (Pones eos, ait Propheta, vt clibanum *Psal. 22.*
 ignis in tempore vultus tui) frigore vehemē-
 tissimo, verberibus, ossium membrorumq. cō-
 fractione: nam malleos percutientes paratos
 esse corporibus peccatorum, testatur scriptura.
 Dæmones ipsi corpora penetrantes, grauius *Prou. 19.*
 affigent. Si enim pulex vnus in auribus mo-
 lestus est, si guttula liquoris catarrhosi intole-
 rabilem gignit in dente dolorē, & aliquid pu-
 rulenta calcis chiragram; modicum etiā ven-
 ti in intestinis inclusi cholicam; & deniq. exi-
 guus lapillus cruciatus calculi: quem non ad-
 ferent dolorem dæmones igniti, per singula
 membra discurrentes, & intus forisq. debac-
 chantes? Hæ igitur futurae sunt corporis oc-
 cupationes continuæ, clamor, fletus, & stridor

dentium. Hæ sensuum oblectationes perpetuæ, quibus sensibus carere satius foret, quam frui. Corpus his doloribus fractum & contritum, præ infirmitate vix membra mouebit, & quod viuentibus in difficili morbo vsu venit, planè iacebit atque languebit.

CAPVT XVIII.

DE POENIS ANIMAE.

ANIMA siue à corpore separata, siue post resurrectionem corpori coniuncta, præter vehementissimos ignis cruciatus, singulares quosdã ac proprios dolores habebit, quibus grauissimè afficietur: Animæ imprimis propriū est scire; & omnis homo cū natura sua scire desideret, valde rerum variarum cognitione delectatur. Apud inferos autem (inquit Sapiens) nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt. Itaq. phantasia; animæ sensus interior, cuius munus est cogitare, nihil iucundum, aut lætum tractabit, cogitationes omnes in tormentorum immanitate, quæ iam inferuntur, & futurorum expectatione versabuntur, ex qua re intolerabilis dolor nascetur & metus. Memoria repetet atque tactam vitam, honores, delicias, felicitates quibus omnibus in posterum carendum erit. Heu, inquit, quanta felicitas in quantâ uersa est miseriam: abundabã opibus, honoribus, fauore; nūc inops, contēptus, afflictus: Transierunt bona omnia nunquam reditura. obuersabuntur etiam ob oculos peccata, sed longè alia

Resol. 9.